

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odškodnění za průtahy a za nepřiměřenou délku správních řízení

V jednom z našich dřívějších článků publikovaných na epravo.cz jsme se zabývali lhůtami pro vydání rozhodnutí a ochranou před nečinností správních orgánů.[1] Pokud se účastníci, často po mnohých peripetiích, konečně doberou kýženého cíle, tedy pro ně příznivého rozhodnutí, nastává období, kdy se začínou zabývat otázkou, zda a v jaké míře mají nárok na náhradu újem, které jim nepřiměřenou délkou řízení vznikly.

V praxi bývá odškodňování nepřiměřené délky řízení zpravidla spojováno pouze s odškodňováním nepřiměřené délky *soudních* řízení. Odškodnění nepřiměřené délky řízení je však možné i u *správních* řízení.

Bohužel, podobně jako v případě ochrany proti nečinnosti, bývá i zde situace poměrně právně komplikovaná, spojená s řadou podmínek. Pozitivní však je, že zejména v důsledku nedávných rozhodnutí nejprve Ústavního soudu a následně také Nejvyššího soudu je nyní situace jasnější a podmínky pro úspěšné uplatnění nároku i ve vztahu ke správnímu řízení širší než tomu bylo dříve. Při posuzování nároků na náhradu nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení tak již *není* třeba odlišně posuzovat délku těch řízení, která spadají do věcné působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a těch, které do ní nespádají. Neuplatní se ani dřívější judikatura *nepřipouštějící* právo na projednání věci „v přiměřené lhůtě“ na správní řízení „samo o sobě“, ale pouze tehdy, je-li jeho absolvování podmínkou „pro přístup k soudu“ (tedy jestliže na správní řízení navazoval soudní přezkum). V současné době tak zůstává rozhodné pouze to, zda jde o správní řízení, kde lze konstatovat, že jeho předmětem bylo takové právo, které lze podřadit pod základní práva nebo svobody, neboť u nich vyplývá právo na přiměřenou délku řízení z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.[2]

Přestože tedy některé z dřívějších „nástrah“ na poškozené již nečekají, je i nadále třeba správnímu postupu při uplatnění nároku na náhradu újem takto vzniklých věnovat náležitou pozornost.

Podobně jako v případech ochrany proti nečinnosti i zde musíme v první řadě upozornit na existenci lhůt. Jde-li o nárok na náhradu vzniklé nemajetkové újmy, tento nárok se promlčuje ve velmi krátké lhůtě 6 měsíců, přičemž pro její běh bude zpravidla určující okamžik skončení řízení.[3] I když v praxi přiznávané odškodnění nemajetkové újmy bývá poměrně nízké, jde současně o nárok, jehož se při jeho správném uplatnění účastníci řízení s vysokou pravděpodobností (a oprávněně) domohou.

Nemajetková újma se podle ustálené soudní praxe v případech tzv. nesprávného úředního postupu, o nějž v těchto případech jde, tzv. presumuje (soudy zásadně vychází z toho, že tato újma účastníku řízení vznikla). Bývá tedy škoda, pokud se účastníci řízení zmeškáním této lhůty o odškodnění připraví. U majetkových újem jsou lhůty delší, nicméně i zde doporučujeme situaci právně konzultovat a nároky uplatnit co nejdříve. Zejména v případě rozsáhlejších dopadů např. na podnikání účastníků řízení bývá často třeba řešit také řadu odborných otázek, a to i za pomoci znalců.

Vlastní proces uplatnění nároku na náhradu újem vzniklých v důsledku nepřiměřené délky správního řízení, popř. v důsledku opožděného rozhodnutí vydaného ve správním řízení, se pak v zásadě neliší

od postupu v případě uplatnění nároku z odpovědnosti za újmu vzniklou nepřiměřenou délkou soudního řízení. Samozřejmě s tím rozdílem, že nárok se bude předběžně uplatňovat nikoli u Ministerstva spravedlnosti (pod nějž spadá odškodnění újem vzniklých v řízení před soudy), nýbrž příslušným úřadem zde bude ministerstvo, popř. jiný ústřední správní úřad, podle toho v jakém odvětví státní správy, jež náleží do jeho působnosti, k újmě došlo. Výše uvedené také ovlivní, u jakého místně příslušného soudu bude případný spor probíhat.[\[4\]](#)

Lze tedy uzavřít, že ve vztahu ke správním řízením v důsledku shora uvedeného vývoje judikatury **došlo k pozitivnímu posunu, který rozšířil možnosti účastníků řízení domoci se odškodnění i v důsledku nepřiměřené délky správních řízení.** Klientům, kteří utrpěli újmu v důsledku nepřiměřené délky nejen soudních, ale i správních řízení proto zásadně doporučujeme, aby se svých oprávněných nároků domáhali.

Vladislav Jirka, Ph.D.

VLADISLAV JIRKA

◀ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ ▶

[Advokátní kancelář Vladislav Jirka, Ph.D.](#)

Václavské náměstí 807/64
110 00 Praha 1

tel.: + 420 223 002 201
email: office@akjirka.cz

[\[1\]](#) K tomu srov. Lhůty pro vydání rozhodnutí a ochrana před nečinností a průtahy. K dispozici >>> [zde](#).

[\[2\]](#) K tomu srov. zejm. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 09.12.2020, sp. zn. 31 Cdo 2402/2020, navazující na nález Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2020, sp. zn. II. ÚS 570/20.

[\[3\]](#) K tomu srov. § 32 odst. 3 zák. č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

[4] K tomu srov. § 6 a § 14 odst. 1 zák. č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)